

Tscherning: Dem, som arbeide paa at indskrænke os til det, som de synes om, at vi skulle blive; det, haaber jeg, er et godt Udtryk.

Monrad: I alt Fald ønsker jeg, at vi kunde blive sammen, indtil Forsatningsagen var tilendebragt gennem en Overenskomst med Regjeringen. — Naar man har undret sig over, at der undertiden var saa stor Forskjel ved Ansættelsen af selve Kornpriserne, forekommer det mig, at man overseer een Ting, nemlig den, at der i Lovgivningen mangler Bestemmelse om, af hvilken Kvalitet det Korn skal være, hvorfor Prisen skal opgives. See hen til Kjøbenhavns Tørv og de Værer, som der blive solgte og lad de samme Folk undersøge Priserne! Man faaer da de saakaldte Kjøbenhavnske Tørvpriser, men imellem dem kan der paa samme Dag være stor Forskjel. Jeg har her en Tørvpræis liggende for mig, og der findes en Forskjel af indtil 2 Rd.; det er Tørv- og Havnepriisen i Ugen fra 25de til 31te Marts; Hveden varierer mellem 4 Rd. 3 Mk. og 6 Rd. 3 Mk., Rug mellem 3 Rd. 5 Mk. og 4 Rd. 3 Mk., og paa samme Maade er der en Forskjel af 1 Rd. eller henved 1 Rd. for de andre Kornsorter indtil 2 Rd. for Hvede. Sæt nu, at En skal angive Prisen i Genhold hertil, hvilken skal han saa angive. Det er overgivet til et Stjøn, fordi der ikke i Lovgivningen findes nogen aldeles sikker Bestemmelse i saa Henseende. Der staaer, saavidt jeg erindrer, at det skal være gode Kjøbmandsvarer, men det Ord „gode Kjøbmandsvarer“ er igjen noget saa ubestemt, at det ikke kan give tilstrækkelig Veiledning. Spørgt forekommer det mig, at de Vidnesbyrd, som ere afgivne i dette Thing, idet Nogle sige: Vi faae Mere for vore Værer end Capitelstaxten, medens Andre sige: Vi faae Mindre for dem, netop vidner om, at Capitelstaxten er rigtig sat; thi vi maae husse paa, at Priserne ikke ere eens i de forskjellige Egne, men at Capitelstaxten er Gjennemsnittsummen af disse forskjellige Priser. Naar, hvad jeg troer, Erfaringen i det Hele vil vise, Priserne ere forskellige paa de forskellige Steder, er det en Selvfølge, at man paa et Sted har faaet Mere end Capitelstaxten, og paa et andet Sted Mindre. Tage vi f. Ex. blot

Priserne i Kjøbenhavn og paa mange forskellige Steder i Sjællands Stift, bevirker Forskjellen, at naar Prisen i Kjøbenhavn i Reglen er høiere end Capitelstaxten, maa den paa andre Steder blive lavere end denne. Smid- lertid er Dnsket om en Forandring i Capitels- taxten gjentagne Gange fremkommet, og jeg skal heller ikke fra min Side tilbageholde den Ansættelse, at det uidentvilt i og for sig var ønskeligt, at en Forandring kunde stee, men naar den skal stee, saa fritag dog Geistligheden for at have med det Slags Sager at gjøre! Det er dog beshnderligt at sige, at geistlige Mænd her i Landet allerbedst skulle vide Bested med Omsætningen af Kornvarer, og jeg troer, det er Noget, man vanstelig vil finde noget andet Sted; man maa finde en anden Maade at sætte Capitelstaxten paa end den, at bruge Geistligheden dertil. Det kan ikke nægtes, at der har fundet en Omsætning Sted imellem de Geistliges, Præsternes, Angivelsers og de verdslige Angivelsers, idet Geistlighedens i Reglen have været høiere end de verdslige, men i mange Tilfælde — jeg idetmindste kjennder ikke saa saadanne — hvor dette kan være begrundet i, at Herredsfogden har faaet Priserne opgivne af Kjøbmændene, og disse ere ikke tilbøielige til at opgive høie Priser for Capitelstaxten. Jeg skal dog lade dette staae hen, men fastholde, at det er urigtigt at sætte en Stand i en saadan Stilling, at det faaer Udseende af, at dens Angivelsers ikke ere stemmende med de virkelige Forhold, saaledes at der kan opstaae nogen Tvivl i saa Henseende. Det forekommer mig imidlertid, at Forholdet bliver endnu langt værre efter Lovforslaget, thi det stiller enhver Præst ligeoverfor hans Sogneforstanderskab, det stiller dem Ansigt til Ansigt overfor hinanden, og en Forskjellighed i Prisen er, saa at sige, en Beshydning imod den ene Part for, at han har sat Prisen for lav, og imod den anden for, at han har sat den for høi. Det vil efter min Mening være yderst uheldigt for Præstens Stilling i hans Menighed hver Maaned at opstille disse Angivelsers ligeoverfor hverandre. Kan man dog ikke finde paa en anden Maade, hvorpaa Capitelstaxten kan sættes? Jeg anseer det slet ikke for nødvendigt, at man ved Angivelsen tager Hensyn